

88 . Costești | Județ: Iași | Punct: Podiș | Anul: 2015

Anul: 2015

Cod RAN: 95541.04

Perioade: Preistorie, Antichitate, Evul Mediu, Perioada modernă

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Perioada modernă, Epoca romană târzie, Epoca migrațiilor, Epoca medievală timpurie, Epoca medievală târzie

Tipuri sit: locuire

Categoriile sit: Neatribuit, Religios, ritual și funerar

Autori: Dumitru Boghian, Sergiu Constantin Enea, Sorin Ignătescu

Instituții: Universitatea "Ștefan cel Mare" Suceava, Liceul "Ion Neculce" Târgu Frumos, Universitatea "Ștefan cel Mare" Suceava

Raport

Activitățile de supraveghere arheologică s-au desfășurat în extravilanul satului Costești, com. Costești, jud. Iași, zona numită Podiș, pe parcursul lunilor iulie –noiembrie 2015, vizând așezarea rurală Costești-Podiș, fără cod RAN/LMI Iași, prilejuate fiind de activitățile constructive realizate de firma SC LESCACI COM SRL Negrești-Oaș, în cadrul proiectului finanțat POS Mediu – Axa 5, intitulat Lucrări pentru reducerea riscului la inundații în bazinul hidrografic Prut-Bârlad, Beneficiar Administrația Apele Române ABA Prut – Bârlad, Acumulări nepermanente amonte de localitatea Târgu Frumos(1), prin care se realizează două poldere pe râurile Bahluiet și Probota, sectorul Costești-Dădești, amonte de localitatea Târgu Frumos, pentru gestionarea corespunzătoare a viiturilor de pe aceste cursuri de apă. Conform proiectului, s-au construit două baraje (unul de 750 m, pe Probota, afluent de stânga al Bahluietului, la Dădești, comuna Ion Neculce; al doilea pe Bahluiet, de 500 m lungime, aval de Costești), precum și un dig de contur/protecție, cu o lungime de 500 m, în partea sud-estică a vetrei satului Pietrișul de Jos, com. Costești (fig. 1).

Având în vedere că în zona unde se construiesc cele două acumulări nepermanente, dar mai ales a celei de pe Probota, împreună cu drumurile de acces, amenajările (gropile de împrumut pământ) și lucrările tehnologice ar fi putut afecta siturile arheologice Costești-Podiș I (materiale Cucuteni B și sec. III-IV) și Costești-Podiș II (sec. II-III/IV) și VIII-XI), menționate în Repertoriul Arheologic al Județului Iași(2), precum și situl de la Costești-Via lui Câtea (necropolă carpică de incinerare, sec. II-III), cunoscut din anii celui de-al doilea război mondial (sondaj Ecaterina Vulpe)(3) fără a li se cunoaște adevărata întindere spațială, obiectivele supravegherii arheologice au vizat studierea aprofundată a tuturor informațiilor arheologice cunoscute până în prezent și a materialelor cartografice, obținerea și înregistrarea tuturor datelor și patrimoniului arheologic rezultat, dar mai ales observarea, prin urmărirea nemișcătoare a lucrărilor de excavare pământ din gropile de împrumut: una la 1 km S de Săcărești, com. Cucuteni, 800 m NE de vatra satului Costești și 500 m N de situl Podiș I, coordonate 46°14'56.25" N; 26°56'56.25" E (1); cea de-a doua la 500 m SSE de vatra satului Podișul de Jos, pe versantul de NNE al Dealului Pietrișul, la 300 m NE de DN 28A, Târgu Frumos-Paşcani, coordonate 47°13'15.18" N; 26°57'12.65" E (2); o groapă mai mică, de împrumut pământ a funcționat în partea de nord-vest a matorului de eroziune pe care este întemeiat sectorul nord-vestic al satului Dădești, com. Ion Neculce, jud. Iași, coordonate 47°13'42.69" N; 26°57'40.96" E(3), și a celorlalte intervenții tehnologice specifice (fig. 2), pentru a preveni distrugerea parțială sau totală a vestigiilor arheologice din locațiile menționate anterior și/sau declanșarea, la nevoie, a unor săpături de salvare.

Rezultatele supravegherii arheologice. În conformitate cu obiectivele stabilite, prin cercetări periegetice repetate, corelate cu datele obținute din literatura arheologică și supravegherea lucrărilor la fața locului, în acord cu mersul proiectului investițional, putem să facem următoarele precizări, redate succint, în

continuare.

I. Zona platoului interfluvial Podișu, cu o lungime de 2 km și o lățime medie de 700 m, aflată între Probota și Bahluiet, reprezintă o extensie sud-estică a Platformei structurale Broscăria-Laiu, prelungită din Dealul Ulmișul (Olniș), cu altitudini absolute descrescând de la NV spre SE (204,6→125 m).

Expunerea sud-estică, înclinarea relativ mică (N-S), cu suprafețe cvasi-orizontale (0-3°) alternând cu pantele de 3-5-10° și versanții abrupti spre cele două cursuri de apă (10-25°), precum și apropierea de aceste râulețe au fost condiții favorizante pentru întemeierea unor locuri protoistorice și istorice, în unele amplasamente favorabile, relativ înalte, dar nu spre confluența dintre cele două cursuri de apă, care a evoluat succesiv, din Atlantic până în prezent, către sud. De aceea, locuirea Cucuteni B din punctul Podișu I (cca. 2 ha, coordonate 47°13'57.96" N; 26°57'14.36" E), cea mai veche din acest areal, deocamdată, se află la jumătatea platoului, la 450 m N de amplasamentul barajului polderului de pe Probota, fără a exista indicii că ar fi fost afectată în vreun fel de construcția acestuia (fig. 2).

Aceasta din urmă construcție, realizată prin adaos de argilă, atinge tangențial extremitatea sud-estică a sitului Podișu II, acoperind, eventual, o parte a sa. În această zonă, prin decopertarea stratului vegetal actual (0-40 cm), în lunile mai-iulie 2015, înainte de începerea activităților de supraveghere arheologică, în contextul realizării anexelor tehnologice, s-au descoperit și recuperat fragmente ceramice carpice, Sântana de Mureș și elemente de amfore romane, care nu constituiau complexe vizibile, purtate fiind, probabil, în urma arăturilor longitudinale și trasversale repetate.

II. Locuirile din sec. II-IV/V și VIII-XI din situl Podișu II (coordonate 47°13'46.85" N; 26°57'08.85" E) se găsesc pe versantul de VSV al Dealului Podișu, de la capătul vestic al barajului de pe Probota spre NV și în partea sud-estică a vetrei cutului Costești-Sturzești, al satului Costești, cu expunere către Bahluiet (fig. 2).

III. Necropola carpică din punctul Costești-Via lui Câtea se află tot în partea sud-estică a vetrei cutului Costești-Sturzești, dar la capătul de NV al sitului Podișu II (fig. 2), fiind acoperită, în momentul actual, de locuințele și grădinile locuitorilor din zonă (coordonate 47°13'50.14" N; 26°56'54.73" E).

IV. În arealele gropilor de împrumut pământ, pentru ridicarea celor două baraje, nu au fost intersectate complexe arheologice. Au fost descoperite doar puține fragmente ceramice, cele mai multe atipice, cu urme evidente de purtare repetată în arătură: posibile fragmente ceramice cucuteniene și carpice/Sântana de Mureș, în zona gropii nr. 1 (sud Săcărești); câteva fragmente ceramice, posibil, Horodiștea-Erbiceni, în perimetrul gropii nr. 2 (versantul NE al Dealului Pietrișul); puține fragmente ceramice medievale târzii (sec. XVII-XVIII) și moderne, în sectorul gropii nr. 3 (nord-vest Dădești).

În concluzie, supravegherea arheologică efectuată în zona Costești-Podișu (jud. Iași) a permis: obținerea unor importante date referitoare la localizarea precisă a siturilor Podișu I, Podișu II și Via lui Câtea; desfășurarea corespunzătoare a lucrărilor investiționale, care nu au afectat siturile mai sus menționate și preîntâmpinarea distrugerii patrimoniului arheologic.

Note

1. www.rowater.ro/daprut/Documente/POS%20MEDIU%20PRUT_2.pdf; vezi și Cod Proiect: 270-10-35/11.2007/PHARE 2005/17-690.01.05 Raport: Master Plan pentru Managementul Riscului la Inundații în Bazinul Hidrografic Prut-Bârlad <http://www.rowater.ro/daprut/Documente/Masterplanul%20privind%20managementul%20riscului%20la%20inundatii.pdf> (accesate 15 noiembrie 2015).
2. V. Chirica, M. Tanasachi, Repertoriul Arheologic al Județului Iași, Ed. Junimea, Iași, vol. II, 1985, p. 418, pct. LXXIX.6.D., p. 465, pct. LXXIX.11.D. (în continuare se va cita RAJI).
3. Ecaterina Vulpe, Raport asupra săpăturilor din comuna Costești-Baia din August-Septembrie 1943, în Raport asupra activității științifice a Muzeului Național de Antichități în anii 1942 și 1943, București, 1944, p. 38; RAJI, II, p. 418, pct. LXXIX.6.E. O urnă de mici dimensiuni, cu resturile cinerare ale unui copil, recuperată în urma lucrărilor de defundat la vie, efectuate în acest loc în anii 70 ai secolului XX, se găsește în colecția Muzeului Liceului Ion Neculce din Târgu Frumos (fig. 3).

Informații suplimentare online

[Raportul 5595 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
